

Nici în domeniul artelor nu stăm prea bine, după părerea autorului. Despre Nicolae Grigorescu, Lucian Boia ne spune: *„Un occidental va aprecia talentul pictorului și frumusețea pânzelor, dar nu va vedea în această pictură nimic ieșit din comun, nimic cu adevărat novator.”* Raportarea asta la Occident și occidental începe să devină supărătoare. Când vom înțelege că facem ceea ce facem în primul rând pentru noi, și abia apoi – dacă e cazul- pentru alții. Așadar, părerea „unui occidental” despre valoarea creației lui Nicolae Grigorescu n-are niciun fel de importanță. De ce să nu conteze părerea unui african, de exemplu, despre opera artistică a lui Grigorescu? Pe de altă parte, să considerăm că toți pictorii au venit, fiecare la rândul lui, cu noutăți în domeniul artelor plastice, e un punct de vedere singular. Am fost tentat să scriu „unic”, dar sensul afirmației mele ar fi avut mult de suferit, pentru că „unic” poate avea de multe ori sensul de „excepțional”, „extraordinar”, și nu e cazul aici, la asemenea ambiguități...Occidentalii de văză au o părere foarte bună despre Nicolae Grigorescu. Henri Focillon, fost director al Muzeului de Arte Frumoase din Lyon, profesor de istoria artei la Universitatea din Lyon, profesor la Sorbona, apoi la Universitatea Yale din SUA, spunea:

“Nicolae Grigorescu este român cu tot sufletul și în toată opera sa. Prietenia cu artiști francezi nu a reușit să-l smulgă meditației românești, amintirii doinelor, imaginii întinsei câmpii dunărene, argintate de pulbere, acestei dulci țări de coline, cu vie și căsuțe acoperite cu șindrilă. El rămâne poet, iar arta sa este un cântec de pasăre. El este român prin sentiment, prin lirismul fin, prin simpatia pe care o pune în pictură, în alegerea motivelor de-o melancolică întindere sau de-o intimitate visătoare, prin ceea ce are tandru și spiritual în maniera sa.”

Pe site-ul www.historia.ro, am citit următoarele:

„Nicolae Grigorescu (1838-1907), alături de Andreescu și Luchian, este considerat printre fondatorii picturii române moderne. Prin realismul și măiestria excepțională, prin sinceritatea și lirismul ei, creația lui Grigorescu a reușit să influențeze pictura românească, dominată până la

el de preceptele rigide și schematice ale academismului, și a ridicat-o pe aceasta la o înaltă treaptă de dezvoltare.”

Se pare că „neînsemnatul” Grigorescu a fost un deschizător de drumuri în pictura românească...

Despre Eminescu, Lucian Boia spune:

„Eminescu i-a cucerit pe români prin uluitoarea muzicalitate a poeziilor sale. În traducere, această misterioasă calitate se pierde și nu este de mirare că Eminescu, ca „produs de export”, este aproape inexistent.”

Serios? Să vedem ce părere are Amitha Bose despre poeziile lui Eminescu:

„Pot să vă spun că această traducere a fost foarte bine primită de publicul bengalez, de presa bengaleză, mai ales pentru ca unele poezii ale lui Eminescu ne aduc aminte de poeziile lui Tagore. Am avut ocazia să-i păcălesc pe unii spunând că am descoperit la arhiva Bibliotecii Naționale un poet medieval bengalez, și unii, într-adevăr, au fost induși în eroare pentru că nu numai limba, dar semănau și motivele și sentimentele. După ce i-am spus că e opera unui poet român, respectivul poet nu m-a crezut.”

Amitha Bose e scriitoare indiană care știe foarte bine românește. Lucru fundamental când vrei să traduci un poet din limba lui în altă limbă, trebuie să te descurci foarte bine în ambele limbi pe care le folosești...

Azi, Eminescu acest „inexistent produs de export” e tradus în peste șaiszeci de limbi!

Mai mult, dacă Eminescu e bun numai pentru români, cum putem înțelege următoarea afirmație:

„De câțiva ani, pe planeta Mercur – aflată la cea mai mică distanță de Soare, există un loc numit: Craterul Eminescu. Acesta a fost studiat de sonda spațială Messenger în 2008, iar cercetările au fost prezentate de către specialiștii NASA la cea de a 41-a întâlnire a “Lunar and Planetary Science Conference”, din 2010. Echipa Messenger a fost, de altfel, cea care a propus acest nume la International Astronomical Union (IAU) – singurul organism abilitat să oficializeze denumirile corpurilor cerești. Motivația a fost simplă și clară: “Craterul a fost numit în onoarea lui Mihai Eminescu, un poet desăvârșit și influent, care până astăzi este considerat poetul național al României”, scrie pe site-ul NASA. Mihai Eminescu nu este însă singur “printre stele”. Și alte nume românești sunt răspândite în Galaxie.”

Sursa: Jurnalul.ro

Sunt 20 de poezii traduse din opera scriitorului național pe site-ul britannica.com. La noi în țară, observatorcultural.ro, scrie:

„Astfel, pornindu-se de la „excepționala versiune engleză a lui Corneliu M. Popescu [...] de o netăgăduită frumusețe și forță evocatoare“, au apărut în Pakistan, la Rawálpindi, în 1986, aceleași 69 de poeme eminesciene traduse în limba națională a Pakistanului, limba urdu, care, alături de hindi și bengali, se număra printre limbile cele mai vorbite la sud de Himalaya. O dovadă în plus a recunoașterii internaționale a ediției-etalon o constituie omagierea ei – la propunerea UNESCO – în cadrul celui de-al șaselea Congres Mondial al Poeților (World Congress of Poets, Madrid, 1982), prilejuind audierea unora din nestematele eminesciene (Glossa, Când amintirile..., Sara pe deal). La festivitățile bienale de acordare a Premiului European de traducere de poezie se declama din Eminescu, iar notorietatea acestui premiu a contribuit la creșterea faimei sale, confirmată de comentariile pertinente asupra valorii versiunii lui Corneliu M. Popescu, comentarii apărute în ziarele londoneze (The Times, Tribune, Poetry Live) și semnate de prestigioase personalități ale culturii britanice, precum poetul, eseistul și traducătorul Alan Brownjohn, președintele Societății Britanice de Poezie.”

Pe hotnews.ro, am citit:

“La Editura Ozan din Istanbul a apărut un minunat volum intitulat Poetul legendar al versului românesc: Mihai Eminescu, grație cunoscutului scriitor și traducător Ali Narçin. Este pentru prima oară când apare un volum Eminescu în limba turcă, tradus direct din română și nu prin intermediul unei limbi de circulație internațională.”

Revenind la argumente istorice, domeniu în care domnul Boia excelează, aflăm în lucrarea sa despre situația evreilor din Germania și a evreilor din România în anii premergători ultimului război mondial.

„...În Germania, evreii erau sensibil mai bine integrați (mult mai multe căsătorii mixte, un număr important de profesori universitari evrei, față de numai câțiva în România)”

Există documente care atestă faptul că în 1930 în România erau 756000 de evrei, cam 4% din populația țării. În Germania, în acea perioadă, erau 500.000 de evrei, adică 1% din populația țării. Să înțelegem că anii premergători nazismului au fost ani de integrare totală a evreilor în acea Germanie care se pregătea să atace cu furie oricare alt popor, pe câtă vreme românii i-au izolat în comunități separate, izolate bine de restul populației majoritare? Să fim serioși...

Mai departe, ni se spune:

„Carol I a fost suficient de echilibrat pentru a nu abuza de prerogative: le-a folosit tocmai pentru a-i învăța pe români ce poate fi un stat bazat pe reguli, mai mult decât pe persoane sau aranjamente.”

De acord cu opinia istoricului Boia. Cine mai respectă regulile în haosul românesc și republican de azi?

„Ca și în teatrul și schițele lui Caragiale, a căror actualitate e frapantă[...].”

Nu actualitatea operei lui Caragiale e frapantă, ci înrâncenarea cu care românii nu vor să se adapteze la cerințele noii lumi europene... Toate operele scriitorilor români scrise după anul 1918 confirmă că nu ne-am schimbat metehnele, și asta nu-i bine...

Referitor la învățământul românesc interbelic, autorul cărții spune:

„În 1930, doar un român din zece depășise nivelul școlii primare”

Posibil, dar câți ani de școală obligatorie erau pe vremea aceea? Nu cumva doar patru? Acele 4 clase de-atunci dădeau mai multă știință elementară de carte decât da școala de azi. Cu patru clase atunci oricine știa tabla înmulțirii, sau să scrie corect. Azi...

În continuare, autorul amintește că

„În 1938, jumătate dintre profesorii și conferențiarii universitari erau înscriși într-un partid politic[...].”

Are cineva impresia că azi, dacă nu ești „al partidului”, ai șanse la promovare?

În aceeași lucrare, ni se dau exemple mobilizatoare ale altor popoare, poate așa ne vom rușina și noi și ne vom băga mințile-n cap. România a cedat fără șovăire o parte din teritoriul său Ungariei și Uniunii Sovietice în 1940. Finlanda, în schimb,

„a ales fără șovăire calea războiului cu Uniunea Sovietică, în ciuda enormei diferențe de potențial dintre cele două țări.[...] Argumentul românesc – valid în felul lui – a fost salvarea statului, fie și între hotare diminuate. Cum rămâne însă cu onoarea?”

Bună întrebare, dar să vedem mai întâi ce-a realizat Finlanda în amintitul an al războiului.

La 30 noiembrie 1939, Uniunea Sovietică a atacat Finlanda. Deși proporția dintre sodații sovietici și cei finlandezi a fost de 3 la 1, țara invadatoare a trebuit să semneze un tratat de pace cu țara atacată în martie 1940. Conform acordului de pace încheiat, Finlanda a cedat 10% din teritoriu și 20% din capacitatea industrială. Voluntari din celelalte țări nordice au ajutat Finlanda. Ajutoare bănești, avioane cu piloți cu tot au venit din aceste țări. În 5 februarie 1940 Aliații au întocmit un plan care prevedea debarcarea în zona de conflict a 100.000 de militari britanici și a 35.000 de militari francezi.

De onoarea României nu s-a sinchisit nimeni în 1940... Când te vezi singur, cu un dușman atât de mare la granițele tale, curajul luptei drepte se confundă ușor cu abandonul... Nu România e de vină pentru ce s-a întâmplat atunci, ci Aliații, care aveau alte treburi mai importante...

Sfârșitul părții a II-a